

honoráře, vydavatel musí vydat ročně tisíce za tisk, papír, klišé. A tyto tisíce vydávají se pro nic za nic, na podporu a šíření bezesporné nicotnosti.

Zde přestává smích, zde jest se nad čím zamyslit. Němci čeští nemají alespoň ani přibližně žádné podobné literární bédnosti, jako jsou třebenické Literární luhy.

Z Mrštíkových literárních kapucínád

Po delší době nahlédl jsem zase do Moravskoslezské revue a v ní pokochal jsem se zase jednou literární exhortou Viléma Mrštíka. Ten muž jest neúnavný. Loni tuším celý rok rozléval náš Zlatoústý svou politickou lyriku po celých stránkách tohoto výtečného orgánu a ani letos neumdlévá. Hází jmény všech věků a literatur, všech epoch malířských i sochařských — hotový vlašský salát —, žehná i klně, odměňuje i tresce, umlčuje i vyzpěvuje, svádí i šilhá, koketuje i špatně cituje, opisuje jiné, a žel, i sebe, po dvacáté cituje již Mussetovo slovo, že obdiv není nic, všechno že je jen láska, a po padesáté snad volá „iskrennost“, „iskrennost“. Tentokrát rozhodil síť na Březinu a trochu i na Sovu (polepši-li se, bude vzat na milost), čímž nepravím, že nedbá o ostatní. Hotový literárně kritický kankán tančí se na těchto stránkách: Březina jde ruku v ruce s Nerudou, Mácha s Čelakovským, Gogol se Zeyerem, Herites s Karafiátem, Holý se Sládkem a Raisem, Thomayer s Holečkem — samí geniové! Jako by se vrátily doby Puchmýrový a jeho školy, kdy se hemžilo u nás Vergily a Horáci, Pindary a Ovidy.

A přitom ta heroická póza, s jakou útočí Vilém Mrštík — do otevřených vrat! Ta krvežíznivost, s jakou vykřikuje nejošuntější truismy jako své objevy! Vidět zblízka spokojenou tvář tohoto mluvky, opilého sebou samým, zvukem svého hlasu, jaké divadlo pro toho, kdo má smysl pro potvornost lidské komedie!

Jen dvě perly stylistické lovím chvějnou rukou z tohoto moře ducha a vtípu.

„I Březina je dokladem toho, že možno zůstat svým celou svou podstatou i řečí, přes to přese všechno, že sám ovládnul cizí literaturu a její řeč. *Čeho jiní nedovedli, a nedovedli dovést, dovedl on — a to je také pravý smysl dovednosti*“ (111). Tomu se říká: mluvit, aby řeč nestála.

„Segantini-Sicilián stvořil Alpy, ale ne pro Tyroláky, nýbrž pro sebe a v sobě pro celý svět, nepřestávají být, čím byl, — Italem se vši tvárnou hybností“ atd. (108).

Nu, stvořil-li Segantini Alpy *pro celý svět*, pak je stvořil také pro Tyroláky, poněvadž Tyroláci nejsou na měsíci. Jak to citovával rád Mrštík po starém Buffonovi: Styl, toť člověk! Před lety psávaly se taktó politické úvodníky Národních listů: prázdné, velkohubé, zmatené řečňování o všem a o ničem. Dnes píše se tak literární články v revui, která chce být reprezentačním orgánem celé mladé literární země. Což je tak dobrý obrazec našeho literárního pokroku posledních let.